



Standpunt
December 2011

'Elektronisch aanlijnen' honden

Standpunt Hondenbescherming met betrekking tot 'elektronisch aanlijnen' van honden

Inleiding

De Hondenbescherming zet zich in voor verantwoord hondenbezit: hondenbezit dat verantwoord, plezierig en welzijnsbevorderend is voor hond, eigenaar en omgeving.

In Nederland leven bijna 17 miljoen mensen en naar schatting 1,8 miljoen honden. Op een relatief klein oppervlakte. De honden in onze drukke maatschappij moeten voor hun eigen welzijn én het welzijn van (de mensen en dieren in) hun omgeving dus goed, veilig en ontspannen kunnen 'meedraaien'.

Helaas is het fokbeleid nog onvoldoende gericht op het fokken van honden die qua gezondheid en gedrag goed in onze drukke maatschappij passen. Ook op het gebied van opvoeding van honden zijn nog belangrijke stappen te maken, bijvoorbeeld waar het de kundigheid en certificering van instructeurs en gedragsdeskundigen betreft.

Mede daardoor gebeuren er nog te vaak ongelukken met honden, ook tussen honden onderling.

Recentelijk is er een tweetal uitspraken geweest op het gebied van elektronisch aanlijnen van honden, waarbij de hond door middel van een halsband die elektrische schokken aan de hond kan doorgeven middels een afstandsbediening 'onder controle gehouden' zou worden.

Rechtspraak

De uitspraken geven aan dat de rechtspraak verdeeld is over wat er precies onder 'aanlijnen' moet worden verstaan.

Kantonrechter Haarlem, 2010:

Op dinsdag 28 september 2010 heeft de Haarlemse kantonrechter bij mondeling vonnis een man vrijgesproken die ervan verdacht werd zijn hond niet te hebben aangeliend. De politie had hem bekeurd voor het niet aanlijnen. De verdachte maakte echter gebruik van een elektronische aanlijning die niet zichtbaar was. Deze elektronische aanlijning bestaat uit een halsband met een ontvanger en een zender waarmee de hondenbezitter de hond stroom kan toedienen.

De rechter heeft conform de eis van de Officier van Justitie de verdachte vrijgesproken, omdat volgens de rechter aan de strekking van het voorschrift van aanlijning is voldaan. De hondenbezitter kan volgens de rechter controle over zijn hond uitoefenen met behulp van het elektronische hulpmiddel.

Kantonrechter Enschede, 2011:

Op 26 september 2011 heeft de kantonrechter van Enschede in de zaak 'Baus' een uitspraak gedaan. De heer Baus verblijft met een stacaravan op een camping en laat zijn hond Rex 'loslopen' en corrigeert zijn hond met een stroomband. De camping heeft daarop laten weten dat Rex niet meer welkom is omdat Rex niet is aangeliend en dat hij daardoor voor overlast kan zorgen. Baus is het hier niet mee eens en vordert dat Rex moet worden toegelaten. Baus is als gevolg van zijn gedeeltelijke invaliditeit niet voldoende stabiel waardoor het voor hem moeilijk is om Rex aan de

lijn/riem te houden. Voorts stelt Baus dat met 'aanlijnen' 'onder controle houden' wordt bedoeld, hetgeen hij doet met de stroomband. De camping stelt dat het gebruik van de stroomband geen aanlijnen is.

Anders dan Baus stelt de Kantonrechter dat het gebruiken van een zogenoemde stroomband niet kan worden aangemerkt als aanlijnen. Onder aanlijnen wordt naar het oordeel van de kantonrechter in het algemeen spraakgebruik toch nog altijd verstaan het bij zich hebben van de hond middels een riem of lijn.

Standpunt Hondenbescherming

De Hondenbescherming is van mening dat 'elektronisch aanlijnen' 1) ineffectief is, 2) dierenwelzijn kan schaden en 3) dat het gebruik ervan door hondenbezitters in principe verboden zou moeten zijn.

1) Elektronisch aanlijnen is ineffectief

Wanneer een hond gevaarlijk gedrag voor mensen of andere dieren toont, wordt fysiek aanlijnen (door middel van een halsband en riem) vaak aangeraden als middel om schade aan anderen te voorkomen. Wanneer een hond op de juiste wijze is aangelijnd, op de juiste wijze begeleid wordt, kan dit het onschadelijk houden van een dier realiseren. Daarbij is de fysieke en geestelijke bekwaamheid van de geleider cruciaal. Immers een jong kind zal een aangelijnde hond fysiek niet kunnen houden en een volwassene die onvoldoende alert is, kan ook de riem uit zijn hand laten schieten. In de handen van een bekwaam geleider is een fysiek aangelijnde hond echter in principe onder controle.

In het geval van elektronisch aanlijnen is de situatie anders. De hond is in deze situaties onaangelijnd. Men vertrouwt erop dat het dier op het signaal van de elektronische halsband zal reageren zoals de geleider wenst. Dit kan echter op een aantal punten mis gaan.

Twee belangrijke punten zijn:

- Een elektronisch toegediende prikkel werkt op basis van het creëren van pijn bij dit dier. Een dier dat een pijnprikkel toegediend krijgt, kan hierop reageren door te vluchten (en bijvoorbeeld naar zijn geleider te gaan). Het dier kan echter ook reageren met agressie. Pijn is een primaire ontlokker van agressie. Het gebruik van een elektronisch hulpmiddel om agressief gedrag door een dier te voorkomen, kan dus juist agressie uitlokken of verergeren.
- De geleider kan te laat zijn wens kenbaar maken aan het dier om bij hem te komen en niet tot het tonen van agressie over te gaan en te laat het elektronisch hulpmiddel inzetten. Zo zijn er in stedelijke gebieden veel voorwerpen (heggen, auto's, muren) die een onderwerp van mogelijke agressie aan het zicht van de geleider onttrekken, waardoor deze onvoldoende snel reageert. Daarbij moet ook rekening gehouden worden dat een hond zijn neus gebruikt voor het waarnemen. Als gevolg daarvan kan hij een wezen eerder waarnemen dan zijn geleider, die op zijn ogen vertrouwt, dat kan.

2) Elektronisch aanlijnen kan dierenwelzijn schaden

Het toedienen van elektrische prikkels aan een dier veroorzaakt pijn bij dit dier en kan de omgeving van het dier minder voorspelbaar en controleerbaar maken. Zowel pijn als een minder voorspelbare en controleerbare omgeving kunnen leiden tot zeer aanzienlijke welzijnsaantastingen bij dieren. Het is niet voor niets dat er in diverse Europese landen reeds een verbod op het gebruik van elektronische hulpmiddelen in de wet is vastgelegd en dat ook in Nederland wetgeving op dit gebied wordt voorbereid.

3) Gebruik van elektronische hulpmiddelen door een hondenbezitter zou verboden moeten zijn

Het mechanisch correct gebruik van elektronische hulpmiddelen bij dieren vraagt een aantal vaardigheden van de geleider. Zo moet de geleider de juiste waarnemings-, timings- en inschattingvaardigheden bezitten. Deze vaardigheden bezit het merendeel van de hondeneigenaren niet. Zelfs zonder dat men het dierenwelzijnsaspect beziet, zou het gebruik van elektronische hulpmiddelen door hondenbezitters dus verboden moeten zijn, omdat een hondenbezitter daarvoor onvoldoende kennis en vaardigheden bezit.